

Nedtrapningsskema for seponering af antidepressiva

For de fleste antidepressiva anbefales en nedtrapning over uger til måneder for at mindske risikoen for seponeringssymptomer. Især præparater med kort halveringstid har øget risiko for seponeringssymptomer ved brat seponering.

Seponeringssymptomerne opstår typisk, når præparatet seponeres helt og ikke i begyndelsen af nedtrapningen. De opstår få dage efter dosisreduktion eller seponering, og de forsvinder normalt igen inden for få dage til få uger.

Nedtrapningsskemaet er en vejledning til, hvordan en nedtrapningsplan kan se ud. Den bør altid tilpasses den enkelte patients risikovillighed til at opleve seponeringssymptomer.

Hvis patienten oplever milde seponeringssymptomer under nedtrapningen, kan man fortsætte på den aktuelle dosis til de er forsvundet og dernæst fortsætte nedtrapningen. Er symptomerne meget generende, kan man øge dosis til den sidste dosis, hvor der ikke var seponeringssymptomer, og derfra trape endnu langsommere ned.

Lægemiddel	Max-dosis	Efter 2-4 uger	Efter 2-4 uger	Efter 2-4 uger	Efter 2-4 uger	Efter 2-4 uger	Efter 2-4 uger	Halveringstid
SSRI								
Citalopram	40 mg	20 mg	10 mg	5 mg ²	2,5 mg ²	Seponeres ¹		Ca. 36 timer
Escitalopram	20 mg	15 mg	10 mg	5 mg	Seponeres ¹			Ca. 36 timer
Sertralin	200 mg	100 mg	50 mg	25 mg	12,5 mg ²	Seponeres ¹		Ca. 26 timer <i>Svagt aktiv metabolit: op til 104 timer</i>
Paroxetin ³	60 mg	40 mg	30 mg	20 mg	10 mg ⁴	Seponeres ¹		Ca. 10-21 timer
Fluvoxamin	300 mg	150 mg	100 mg	50 mg	Seponeres ¹			Ca. 17-22 timer
Fluoxetin	60 mg	40 mg	20 mg	Seponeres				Ca. 2-6 dage <i>Aktiv metabolit: op til 15 dage</i>
TCA								
Nortriptylin	150 mg	75 mg	50 mg	25 mg	10 mg	Seponeres ¹		Ca. 18-44 timer
Imipramin	300 mg	150 mg	75 mg	50 mg	25 mg	Seponeres ¹		Ca. 6-18 timer

								<i>Aktiv metabolit: ca. 12-36 timer</i>
Amitriptylin	150 mg	75 mg	50 mg	25 mg	10 mg	Seponeres ¹		Ca. 9-25 timer <i>Aktiv metabolit: ca. 18-44 timer</i>
Clomipramin	250 mg	125 mg	75 mg	50 mg	25 mg	10 mg	Seponeres ¹	Ca. 12-40 timer <i>Aktiv metabolit: ca. 54-77 timer</i>
Dosulepin	225 mg	100 mg	50 mg	25 mg	Seponeres ¹			Ca. 50 timer
SNRI								
Duloxetin	120 mg	60 mg	30 mg	Seponeres ^{1,5}				Ca. 8-17 timer
Venlafaxin ³	375 mg	225 mg	150 mg	75 mg	37,5 mg	Seponeres ^{1,5}		Ca. 5 timer <i>Aktiv metabolit: ca. 11 timer</i>
Andre								
Reboxetin	12 mg	8 mg	4 mg	2 mg	Seponeres ¹			Ca. 13 timer
Isocarboxazid ⁶	60 mg	30 mg	20 mg	10 mg	Seponeres			Virker i 2-3 uger efter behandlingsens ophør
Mirtazapin	45 mg	30 mg	15 mg	7,5 mg	Seponeres ¹			Ca. 20-40 timer
Mianserin	90 mg	60 mg	30 mg	10 mg	Seponeres ¹			Ca. 10-17 timer
Vortioxetin	20 mg	Seponeres						Ca. 66 timer
Agomelatin	50 mg	Seponeres ⁷						Ca. 1-2 timer

[1] Hvis der er problemer ved at seponere den sidste dosis, kan man overveje at behandle med fluoxetin 20 mg i en uge og dernæst seponere brat. Pga. dette præparats lange halveringstid vil det ofte kunne løse problemet. En anden mulighed er at fortsætte med escitalopram dråber, som kan gives i meget lave doser (evt. fortyndet).

[2] Disse doser opnås med en tabletdeler fra apoteket. Man skal sikre sig, at tabletten tåler deling.

[3] Stor risiko for seponeringssymptomer ved brat seponering grundet kort halveringstid.

[4] ½ tablet (delekærv)

[5] Kapsler med venlafaxin og duloxetin kan åbnes og på den måde kan disse præparater gives i meget mindre doser end den mindste kapselstørrelse (indholdet i kapslerne må ikke knuses eller tygges). Dette er dog ikke i overensstemmelse med de godkendte produktresuméer, men kan forsøges under lægelig supervision efter lægens eget skøn.

[6] Nedtrapningsplanen for isocarboxazid er tentativ. Teoretisk bør man kunne seponere direkte fra maximal døgndosis pga. den 2-3 uger lange virkningstid.

[7] På trods af den korte halveringstid, kan agomelatin seponeres uden nedtrapning, selv fra maximal døgndosis.

Referencer:

- Pro.medicin.dk. <https://pro.medicin.dk/>
- Summary of Product Characteristics. Danish Medicines Agency. <http://www.produktresume.dk>
- Summary of Product Characteristics. The European Medicines Agency. <https://www.ema.europa.eu/en/medicines>
- Aftrapning af antidepressiva. pro.medicin.dk. <https://pro.medicin.dk/Laegemiddelgrupper/Grupper/318750>
- Må tablettten knuses eller kapslen åbnes? Apotekets Information i Region Midtjylland. Juni 2021. <https://www.apoteket-regionh.dk/om-apoteket/Om%20Apotekets%20afdelinger%20og%20enheder/klinisk%20farmaceutisk%20service/Documents/M%C3%A5%20tablettten%20knuses%20eller%20kapslen%20%C3%A5bnes,%20Al%20oversion%20juni%202021.pdf>
- Behandlingsvejledning inklusiv lægemiddelrekommandation for medicinsk behandling af unipolar depression. Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS). April 2015. <https://rads.dk/media/1910/unipolar-depression-beh-og-rek-april-2015-193678.pdf>
- How to taper off your antidepressant. Harvard Health Publishing. Harvard Medical School. 29. januar 2020. <https://www.health.harvard.edu/diseases-and-conditions/how-to-taper-off-your-antidepressant>